

МРЕЖА ИНСПЕКТОРА СРБИЈЕ

Ул. Жупана Страцимира бр. 2

32000 Ч а ч а к

Е-пошта: mreza.inspektora.rs@gmail.com

<https://mrezainspektorasrbije.rs/>

11.12.2019.године

МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНЕ, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

Немањина 22-26

11000 Београд

**Предмет: Предлози и сугестије за унапређење Нацрта Закона о изменама
и допунама Закона о планирању и изградњи**

Поштовани,

Мрежа инспектора Србије (МИНС), невладина, нестраначка и струковна организација локалних, покрајинских и републичких инспектора, активни је учесник у реформи инспекцијског надзора, нарочито у областима примене и унапређења Закона о инспекцијском надзору, усаглашавању посебних закона са системским, успостављању инспекцијског надзора заснованог на процени ризика, раду Координационе комисије за инспекцијски надзор, примени и промоцији превентивно-саветодавног деловања, као и другим реформским активностима у овој области, и надамо се да својим активностима дајемо допринос темељном унапређењу инспекцијског надзора и оснажењу инспекцијске професије.

Наша организација жели да пружи свој допринос како би Закон о планирању и изградњи био што квалитетнији па зато узимамо учешће у јавној расправи о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи при чему дајемо иницијативу и за измене и допуне Закона о инспекцијском надзору које нису обухваћене Нацртом, а по нашем мишљењу су неопходне ако желимо да закон дорадимо да буде квалитетан и спроводљив у пракси .

Предлог који достављамо израдили су грађевински инспектори – чланови МИНС-а из Београда, Крушевца, Новог Сада, Ваљева, Чачка и др, као и урбанистички инспектори градске управе Града Београда.

I - Предлог измена и допуна из сектора урбанизма

Предлог измена и допуна **Закона о планирању и изградњи** ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019 - др. закон)

XII НАДЗОР

1. Инспекцијски надзор

Члан 172***

Став 5 сада гласи:

Граду Београду поверава се вршење инспекцијског надзора у области просторног планирања и урбанизма, на територији града Београда, за изградњу и реконструкцију објеката до 800 м² бруто развијене грађевинске површине.

Предлаже се:

Граду Београду поверава се вршење инспекцијског надзора у области просторног планирања и урбанизма на територији градских општина: Барајево, Гроцка, Лазаревац, Младеновац, Обреновац, Сопот и Сурчин, за изградњу и реконструкцију објеката до 5000 м² бруто развијене грађевинске површине, а на осталим општинама до 1500 м² бруто развијене грађевинске површине.

Образложење:

Скупштина града Београда, на седници одржаној 25.јула 2019.године, на основу члана 2. и члана 12.став 1 Закона о главном граду („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14 - др. закон, 101/16 – др.закон и 37/19) и члана 31.Статута Града Београда („Службени лист Града Београда“, бр. 39/08, 6/10, 23/13 и 17/16 – одлука УС), донела је Одлуку о промени Статута Града Београда ("Сл. лист града Београда", бр. 39/2008, 6/2010 и 23/2013, "Сл. гласник РС", бр. 7/2016 - одлука УС и "Сл. лист града Београда", бр. 60/2019).

Чланом 77. Статута Града Београда, прописани су Послови градске општине у ставу 1. тача 7. и гласе: „Градска општина, у складу са законом и овим статутом, преко својих органа доноси решење у првом степену о грађевинској дозволи за изградњу објеката и остала акта у поступку обједињене процедуре, као и друга акта, за изградњу објеката до 1500 м² бруто развијене грађевинске површине и претварању заједничких просторија у стамбени, односно пословни простор и доноси решење о озаконењу објеката до 400 м² бруто развијене грађевинске површине и један примерак правоснажног решења о озаконењу објекта доставља организационој јединици Градске управе надлежној за послове озаконења објеката”.

У ставу 2. истог члана, прописано је да Градска општина: Барајево, Гроцка, Лазаревац, Младеновац, Обреновац, Сопот и Сурчин,

- доноси план детаљне регулације за подручје градске општине које се налази ван обухвата Генералног урбанистичког плана за Београд;
- **доноси решење у првом степену о грађевинској дозволи за изградњу објеката до 5000 м² бруто развијене грађевинске површине;** издаје грађевинску дозволу за изградњу саобраћајница и објеката линијске, односно комуналне инфраструктуре на свом подручју; **издаје информацију о локацији и локацијске услове за објекте за које издаје грађевинску дозволу у складу са овим статутом, потврђује пројекте парцелације и препарцелације за подручје градске општине.**

Имајући у виду одредбе Закона о изменама и допунама Закона о главном граду („Службени гласник РС“, бр.37/2019) и одредбе Статута града Београда ("Сл. лист града Београда", бр. 39/2008, 6/2010 и 23/2013, "Сл. гласник РС", бр. 7/2016 - одлука УС и "Сл. лист града Београда", бр. 60/2019), **оправдана је измена члана 172. став 5. Закона о планирању и изградњи** ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019 - др. закон)

2. Права и дужности урбанистичког инспектора

Члан 173

Став 1. тачка 2) сада гласи:

Урбанистички инспектор, у вршењу инспекцијског надзора, има право и дужност да проверава да ли: је плански документ израђен и донет у складу са законом и прописом донетим на основу закона;

Предлаже се:

Урбанистички инспектор, у вршењу инспекцијског надзора, има право и дужност да проверава да ли: се плански документ израђује и доноси, односно да ли је плански документ израђен и донет у складу са законом и прописом донетим на основу закона;

Образложење:

У члану 2. став 1. Закона о инспекцијском надзору ("Сл. гласник РС", бр. 36/2015, 44/2018 - др. закон и 95/2018) дефинисан је појам и циљ инспекцијског надзора, на начин да је: „Инспекцијски надзор посао државне управе чија садржина и појам су утврђени законом којим се уређује рад државне управе, кога врше органи државне управе, органи аутономне покрајине и органи јединица локалне самоуправе, **с циљем да се превентивним деловањем** или налагањем мера обезбеди законитост и безбедност пословања и поступања надзираних субјеката и спрече или отклоне штетне последице по законом и другим прописом заштићена добра, права и интересе.“

Имајући у виду делотворност превентивног деловања, предложене су наведене измене.

Став 1. тачка 3) сада гласи:

Урбанистички инспектор, у вршењу инспекцијског надзора, има право и дужност да проверава да ли су локацијски услови и урбанистички пројекат издати у складу планским документом;

Предлаже се:

Урбанистички инспектор, у вршењу инспекцијског надзора, има право и дужност да проверава да ли су локацијски услови и урбанистички пројекат издати у складу са планским документом, законом и прописима донетим на основу овог закона.

Образложење:

Чланом 9. Закона о инспекцијском надзору ("Сл. гласник РС", бр. 36/2015, 44/2018 - др. закон и 95/2018), прописано је да се Инспекцијски надзор заснива на процени ризика, који је део процеса анализе ризика, који обухвата управљање ризиком и обавештавање о ризику.

У оквиру поступања урбанистичких инспектора, а на основу контролних листа, **процењен је висок степен ризика**, приликом инспекцијског надзора локацијских услова, а нарочито урбанистичких пројеката, **на израђена идејна решења**, у односу на правилник којим се уређује садржина техничке документације, као и остала подзаконска акта, донета на основу овог закона.

Овако процењен ризик знатно утиче и на поступање грађевинске инспекције, када у складу са чланом 181. **Закона о планирању и изградњи** утврди да се објекат гради, **супротно локацијским условима**.

Став 1. тачка 4) сада гласи:

Урбанистички инспектор, у вршењу инспекцијског надзора, има право и дужност да проверава да ли 4) се промене стања у простору врше у складу с овим законом и прописима донетим на основу закона;

Предлаже се:

Урбанистички инспектор, у вршењу инспекцијског надзора, има право и дужност да проверава да ли је грађевинска дозвола и техничка документација на основу које је грађевинска дозвола, издата у складу са локацијским условима и планским документом, односно да ли је решење о одобрењу за извођење радова, издато у складу са овим законом, прописима донетим на основу овог закона и планским документом.

Образложење:

Досадашња изрека „промене стања у простору“ , у многоме је правила проблем због непостојања дефиниције, шта тачно подразумевамо под променама стања у простору. Према тренутно важећој контролној листи, може се констатовати да долази до преклапања надлежности грађевинске и урбанистичке инспекције, поготову имајући у виду одредбе члана 181. став 1. овог закона, којим је прописано да „Кад грађевински инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди да се објекат гради, односно изводе припремни радови без **или супротно локацијским условима**, односно грађевинској дозволи и техничкој документацији на основу које је грађевинска дозвола издата, као и потврди о пријави радова, поред мера прописаних овим законом, наредиће решењем без одлагања и затварање градилишта.“

Такође је чланом 8ђ став 9 прописано да “ У случају штете настале као последица примене техничке документације, на основу које је издата грађевинска дозвола или решење из члана 145. овог закона, **за коју се накнадно утврди да није у складу са прописима и правилима струке**, за штету солидарно одговарају пројектант који је израдио и потписао

техничку документацију, вршилац техничке контроле и инвеститор“. Како је Закон о инспекцијском надзору препознао могућност настанка штетних последица, прописао је превентивне мере за спречавање настанка штетних последица, мере за отклањање насталих штетних последица као и посебне мере, прописане чл. . 27; 28 и 29 Закона о инспекцијском надзору ("Сл. гласник РС", бр. 36/2015, 44/2018 - др. закон и 95/2018). С тим у вези, неопходно је да се изврши **усаглашавање Закона о планирању и изградњи** ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019 - др. закон) са **Законом о инспекцијском надзору** ("Сл. гласник РС", бр. 36/2015, 44/2018 - др. закон и 95/2018) у складу са чланом 69. **Закона о инспекцијском надзору**.

3.Овлашћења урбанистичког инспектора

Члан 174

Став 1. тачка 2) сада гласи:

У вршењу инспекцијског надзора урбанистички инспектор је овлашћен да предузима следеће мере:

2) да поднесе приговор надлежном органу на издате локацијске услове, односно урбанистички пројекат, у року који не може бити дужи од 30 дана од дана издавања локацијских услова, односно потврђивања урбанистичког пројекта, ако утврди да ти акти нису у складу са законом, односно планским документом и о томе обавести инвеститора;

Предлаже се:

У вршењу инспекцијског надзора урбанистички инспектор је овлашћен да предузима следеће мере:

2) Да надлежном органу - надзираном субјекту, наложи мере у складу са чл. 26; 27; 28 и 29 Закона о инспекцијском надзору ("Сл. гласник РС", бр. 36/2015, 44/2018 - др. закон и 95/2018) и наложи начин отклањања штетних последица, издатих локацијских услова, односно потврђеног урбанистичког пројекта, уколико та акта нису у складу са законом, прописима донетим на основу закона, односно планским документом. Решење се може донети у року који не може бити дужи од дана правоснажности грађевинске дозволе.

3) Да надлежном органу - надзираном субјекту, наложи мере у складу са чл. 26; 27; 28 и 29 Закона о инспекцијском надзору ("Сл. гласник РС", бр. 36/2015, 44/2018 - др. закон и 95/2018) и наложи начин отклањања штетних последица, издате грађевинске дозволе, односно решења о одобрењу за извођење радова. Решење се може донети у року који не може бити дужи од дана издавања пријаве радова.

4) Да надлежном органу - надзираном субјекту, забрани решењем спровођење пројекта препарцелације и парцелације уколико исти нису израђени у складу са законом, прописима донетим на основу закона, односно планским документом. Решење се може донети у року који не може бити дужи од дана правоснажности грађевинске дозволе;

5) Да решењем наложи усаглашавање планског документа са законима и прописима донетим на основу закона, ако утврди да се плански документ не израђује у складу

са законом и прописом донетим на основу закона. Решење се може донети у току и након завршеног поступка јавног увида нацрта плана;

Образложење:

Недостатке и неусаглашеност Закона о планирању и изградњи и Закона о инспекцијском надзору, поред урбанистичких инспектора, уочио је и заштитник грађана у свом Мишљењу дел. бр. 20021 од 8.07.2019.године, достављеном Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре. <https://www.ombudsman.rs/index.php/2011-12-11-11-34-45/6220-ishlj-nj-z-sh-i-ni-gr-d-n-z-l-nj-nj-n-d-r-c-n-s-i-u-z-ns-i-r-sh-nji-z-s-v-riv-nj-n-dz-rn-fun-ci-gr-d-vins-ih-insp-r-u-pun-p-ci-u>

С тим у вези, неопходно је да се изврши **усаглашавање Закона о планирању и изградњи** ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019 - др. закон) са **Законом о инспекцијском надзору** ("Сл. гласник РС", бр. 36/2015, 44/2018 - др. закон и 95/2018) у складу са чланом 69. **Закона о инспекцијском надзору**.

II- Предлози измена и допуна из сектора грађевинске инспекције

Предлог измена и допуна Закона о планирању и изградњи

VII ГРАЂЕЊЕ

1. Пријава радова

Члан 148

Инвеститор подноси пријаву радова органу који је издао грађевинску дозволу ~~пре почетка извођења радова.~~

Инвеститор подноси пријаву радова **у складу са издатом грађевинском дозволом, решењем издатим у складу са чланом 145. Закона, привременом грађевинском дозволом, односно грађевинском дозволом за припремне радове, у случају грађења из члана 144. овог закона, органу који издаје грађевинску дозволу, пре почетка извођења радова.**

(усклађивање са одредбама члана 30. Правилника о поступку спровођења обједињене процедуре (Сл.гласник РС 68/19) и усклађивање чл. 175. ст.1 тачка 4а)

Уз пријаву радова подноси се доказ о регулисању обавеза у погледу доприноса за уређивање грађевинског земљишта, у складу са овим законом, доказ о плаћеној административној такси, као и други докази одређени прописом којим се ближе уређује поступак спровођења обједињене процедуре.

Одмах по пријему уредне пријаве, орган који је издао грађевинску дозволу, по службеној дужности, доставља органу надлежном за послове државног премера и катастра правноснажно решење о грађевинској дозволи, потврду о пријави радова и извод из пројекта са графичким прилозима и спецификацијом посебних делова, у циљу уписа предбележбе објекта у изградњи.

За линијске инфраструктурне објекте, поред доказа из става 2. овог члана, када је решење о грађевинској дозволи издато на основу коначног решења о експропријацији, доставља се и акт министарства надлежног за послове финансија о увођењу у посед непокретности, у складу са посебним законом, односно закључен уговор о праву службености у складу са овим законом.

У пријави из става 1. овог члана инвеститор наводи датум почетка и рок завршетка грађења, односно извођења радова.

Надлежни орган о поднетој пријави обавештава грађевинску инспекцију.

Рок за завршетак грађења почиње да тече од дана подношења пријаве из става 1. овог члана.

5. Обавезе извођача радова и одговорног извођача радова

Члан 152

Извођач радова је дужан да:

- 1) пре почетка радова потпише пројекат за извођење;
- 2) решењем одреди одговорног извођача радова на градилишту;
- 3) одговорном извођачу радова обезбеди уговор о грађењу и документацију на основу које се гради објекат;
- 4) обезбеди превентивне мере за безбедан и здрав рад, у складу са законом.

Извођач радова **подноси** органу који је издао грађевинску дозволу, **изјаву да је темељ објекта изграђен у свему у складу са издатом грађевинском дозволом односно решењем издатим у складу са чланом 145 Закона и одобреном пројектном документацијом, одмах (у року од 5 дана) по завршетку његове изградње, односно те фазе изградње.**

Извођач радова **подноси** органу који је издао грађевинску дозволу, **изјаву да је објекат у конструктивном смислу изграђен у свему у складу са издатом грађевинском дозволом односно решењем издатим у складу са чланом 145 Закона и одобреном пројектном документацијом, одмах (у року од 5 дана) по завршетку његове изградње, односно те фазе изградње.**

усклађивање са чл.33 Правилника о поступку спровођења обједињене процедуре (Сл.гласник РС 68/19)

Извођач уз изјаву о завршетку изградње темеља прилаже геодетски снимак изграђених темеља **који садржи: висинске коте, димензије основе, растојање од ивица парцеле, грађевинске и регулационе линије, са изјавом геометра да су снимљене коте у складу са пројектном документацијом,** а уз изјаву о завршетку изградње објекта у конструктивном смислу геодетски снимак објекта **који садржи висинске коте приземља, кровног венца и слемена, са изјавом геометра да су снимљене коте у складу са пројектном документацијом.** ~~у складу са прописима којима је уређено извођење геодетских радова.~~

Надлежни орган, у року од три дана од дана пријема изјаве из става 2. овог члана, обавештава о завршетку изградње темеља, односно објекта у конструктивном смислу надлежну грађевинску инспекцију која има обавезу да у року од десет **радних** дана изврши инспекцијски надзор и о томе обавести надлежни орган.

(усклађивање са чл. 34 Правилника о поступку спровођења обједињене процедуре (Сл.гласник РС 68/19 од 25.9.2019.год.)

Контролу да ли су темељи изграђени у складу са грађевинском дозволом врши грађевински инспектор током редовне инспекцијске контроле коју спроводи изласком на градилиште. Ако надлежни орган приликом пријема пријаве завршетка темеља, односно објекта у конструктивном смислу ~~примети~~ **утврди** да постоји одступање геодетског снимка у односу на грађевинску дозволу, без одлагања обавештава грађевинског инспектора ради предузимања мера из своје надлежности.

(усклађивање са чл. 34 и чл. 35 Правилника о поступку спровођења обједињене процедуре (Сл.гласник РС 68/19 од 25.9.2019.год.)

Извођач радова писмено упозорава инвеститора, а по потреби и орган који врши надзор над применом одредаба овог закона, о недостацима у техничкој документацији и наступању непредвиђених околности које су од утицаја на извођење радова и примену техничке документације (промена техничких прописа, стандарда и норми квалитета после извршене техничке контроле, појава археолошких налазишта, активирање клизишта, појава подземних вода и сл.).

Одговорни извођач радова дужан је да:

- 1) изводи радове према документацији на основу које је издата грађевинска дозвола, односно пројекту за извођење, у складу са прописима, стандардима, укључујући стандарде приступачности техничким нормативима и стандардима квалитета који важе за поједине врсте радова, инсталација и опреме;
- 2) организује градилиште на начин којим ће обезбедити приступ локацији, обезбеђење несметаног одвијања саобраћаја, заштиту околине за време трајања грађења;
- 3) обезбеђује сигурност објекта, лица која се налазе на градилишту и околине (суседних објеката и саобраћајница);
- 3а) обезбеђује извођење радова на начин да буду испуњени основни захтеви за објекат, захтеви који су прописани у погледу енергетских својстава објекта и други захтеви и услови за објекат;
- 3б) обезбеђује доказе о перформансама уграђених грађевинских производа у односу на њихове битне карактеристике, доказе о усаглашености уграђене опреме и/или постројења сагласно посебном пропису, исправе о усаглашености одређених делова објекта са основним захтевима за објекат, као и доказе о квалитету (резултати испитивања, записи о спроведеним поступцима контроле квалитета и др.), чија је обавеза прикупљања током извођења грађевинских и других радова за све изведене делове објекта и радове који се изводе, утврђена овим законом, посебним прописом или техничком документацијом;
- 3в) управља грађевинским отпадом насталим током грађења на градилишту сагласно прописима којима се уређује управљање отпадом;
- 3г) користи и/или складишти грађевински отпад настао током грађења на градилишту сагласно прописима којима се уређује управљање отпадом;
- 4) обезбеђује доказ о квалитету извршених радова, односно уграђеног материјала, инсталација и опреме;
- 5) води грађевински дневник, грађевинску књигу и обезбеђује књигу инспекције;
- 6) обезбеђује мерења и геодетско осматрање понашања тла и објекта у току грађења;
- 7) обезбеђује објекте и околину у случају прекида радова;
- 8) на градилишту обезбеди уговор о грађењу, решење о одређивању одговорног извођача радова на градилишту и пројекат за извођење, односно документацију на основу које се објекат гради.

Образложење: Треба ускладити са Законом члан 152, рокове у Правилнику о поступку спровођења обједињене процедуре (Сл.гласник РС 68/19 од 25.9.2019.год.)

у члану 30 став 1, члан 34 став 3 и 35 став 4

Правилник о поступку спровођења обједињене процедуре (Сл.гласник РС 68/19 од 25.9.2019.год.)

Члан 30

Prijava radova u skladu sa izdatom građevinskom dozvolom, rešenjem izdatim u skladu sa članom 145. Zakona, privremenom građevinskom dozvolom, odnosno građevinskom dozvolom za pripremne radove vrši se nadležnom organu kroz CIS, najkasnije osam dana pre početka izvođenja radova.

Uz prijavu iz stava 1. ovog člana podnosi se dokaz o uplati administrativne takse za podnošenje prijave i naknade za Centralnu evidenciju, kao i:

1) dokaz o izmirenju obaveza u pogledu doprinosa za uređivanje građevinskog zemljišta, ako je rešenjem o građevinskoj dozvoli predviđeno jednokratno plaćanje te obaveze, odnosno dokaz o uplati prve rate ako je rešenjem o građevinskoj dozvoli predviđeno plaćanje te obaveze na rate, u kom slučaju se dostavlja i sredstvo obezbeđenja za plaćanje doprinosa za uređivanje građevinskog zemljišta u skladu sa zakonom, ako se gradi objekat čija ukupna bruto razvijena građevinska površina prelazi 200 m², odnosno objekat sa više od dve stambene jedinice;

2) saglasnost na studiju o proceni uticaja na životnu sredinu, ako je obaveza njene izrade utvrđena propisom kojim se uređuje procena uticaja na životnu sredinu, odnosno odluka da nije potrebna izrada studije;

3) akt ministarstva nadležnog za poslove finansija o uvođenju u posed nepokretnosti, u skladu sa posebnim zakonom, odnosno zaključen ugovor o pravu službenosti u skladu sa zakonom o planiranju i izgradnji, ako je rešenje o građevinskoj dozvoli za linijske infrastrukturne objekte izdato na osnovu konačnog rešenja o eksproprijaciji.

Postupanje nadležnog organa i inspekcije po prijemu izjave o završetku izrade temelja

Član 34

Nadležni organ bez odlaganja potvrđuje prijem izjave iz člana 33. stav 1. ovog pravilnika, osim ako je podnosilac u prijavi naveo podatke koji nisu u skladu sa podacima iz građevinske dozvole, odnosno rešenja iz člana 145. Zakona na osnovu kojih se gradi, kao i ako nije dostavio dokaz iz člana 33. stav 2. ovog pravilnika, u kom slučaju nalaže investitoru da bez odlaganja dostavi urednu prijavu temelja, odnosno dokaz iz člana 34. stav 2. ovog pravilnika i obaveštava ga da će se ako ne postupi po tom nalogu smatrati da nije izvršena uredna prijava temelja.

Nadležni organ, u roku od tri dana od dana prijema izjave iz člana 33. stav 1. ovog pravilnika, obaveštava nadležnu građevinsku inspekciju o prijemu te izjave, bez obzira da li je ta izjava uredna i potpuna.

Ako nadležni organ na osnovu geodetskog snimka utvrdi da postoji odstupanje izgrađenih temelja u odnosu na izdatu građevinsku dozvolu, bez odlaganja će o tome obavestiti građevinskog inspektora.

Nadležna građevinska inspekcija je obavezna da u roku od deset radnih dana po prijemu obaveštenja iz stava 2. ovog člana izvrši inspekcijski nadzor izgrađenih temelja i da o rezultatima tog nadzora obavesti nadležni organ.

Izjava o završetku objekta u konstruktivnom smislu i postupanje po toj izjavi

Član 35

Izvođač radova podnosi nadležnom organu izjavu o završetku izrade objekta u konstruktivnom smislu kroz CIS, odmah po završetku te faze izgradnje.

Izvođač radova uz izjavu o završetku izrade objekta u konstruktivnom smislu podnosi geodetski snimak objekta, kao i dokaz o uplati administrativnih taksi i naknade za Centralnu evidenciju.

Nadležni organ, u roku od tri dana od dana prijema izjave iz stava 1. ovog člana, obaveštava nadležnu građevinsku inspekciju o prijemu te izjave.

Ako nadležni organ na osnovu geodetskog snimka utvrdi da postoji odstupanje geodetskog snimka u odnosu na izdatu građevinsku dozvolu, bez odlaganja će o tome obavestiti građevinskog inspektora.

Nadležna građevinska inspekcija je obavezna da u roku od tri radna dana po prijemu obaveštenja iz stava 2. ovog člana izvrši inspekcijski nadzor izgrađenog objekta u skladu sa Zakonom i da o rezultatima tog nadzora obavesti nadležni organ.

1. Извршење решења о уклањању објекта, односно његовог дела

Члан 171

Решење о уклањању објекта, односно његовог дела, које се доноси на основу овог закона, извршава републички, покрајински, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове грађевинске инспекције.

Орган надлежан за послове грађевинске инспекције, води регистар донетих решења **о рушењу уклањању и решења о враћању у првобитно стање изведених радова без решења по члану 145. Закона,** и без одлагања у тај регистар уписује колико решења је извршено, односно колико решења је извршено.

Орган из става 2. овог члана дужан је да ажурирање измене регистра врши на сваких седам дана.

Одељење за извршење надлежног органа спроводи извршење донетих решења о уклањању објекта, односно његовог дела.

Трошкови извршења инспекцијског решења падају на терет извршеника.

Ако извршеник сам не спроведе извршење решења о уклањању објекта, односно његовог дела, решење ће се извршити преко привредног друштва, односно другог правног лица или предузетника, у складу са овим законом, на терет извршеника.

Трошкови извршења инспекцијског решења падају на терет буџета надлежног органа, до наплате од извршеника.

Уколико надлежни орган нема потребна средства за извршење инспекцијског решења, заинтересована страна може обезбедити трошкове извршења до наплате од стране извршног дужника.

На захтев органа надлежног за послове грађевинске инспекције месна надлежна организациона јединица полиције ће, у складу са законом, пружити полицијску помоћ ради омогућавања извршења решења о уклањању објекта, односно његовог дела.

Грађевински инспектор по извршеном уклањању објекта, односно његовог дела сачињава записник о уклањању објекта, односно његовог дела, који се доставља и органу надлежном за послове катастра непокретности.

Рушење, односно уклањање објекта у складу са одредбама овог закона може да врши и привредно друштво, односно друго правно лице које испуњава услове прописане чланом 150. овог закона, чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе.

ХИИ НАДЗОР

Члан 175

Грађевински инспектор у вршењу инспекцијског надзора има право и дужност да проверава да ли:

1) привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник које гради објекат, односно лице које врши стручни надзор, односно лица која обављају поједине послове на грађењу објеката, испуњавају прописане услове;

2) је за објекат који се гради, односно за извођење радова издата грађевинска дозвола и потврђена пријава о почетку грађења, односно издато решење из члана 145. овог закона и да, ако то није случај, против извођача радова, односно инвеститора поднесе надлежном органу кривичну пријаву због извршења кривичног дела градње без грађевинске дозволе, **односно пријаву за привредни преступ или захтев за покретање прекршајног поступка, због градње без издатог решења из члана 145. овог закона**

Образложење: Кривични законик не предвиђа да је градња односно извођење радова без решења из члана 145. кривично дело

3) је инвеститор закључио уговор о грађењу, у складу са овим законом;

4) се објекат гради према издатој грађевинској дозволи и пројекту за извођење, односно техничкој документацији на основу које је издато решење из члана 145. овог закона;

~~4а) се радови изводе у складу са техничком документацијом, односно описом радова предатом уз пријаву радова у случају грађења из члана 144. овог закона и да ли та техничка документација, односно опис радова, као и сами радови задовољавају техничке стандарде;~~

5) је градилиште обележено на прописан начин;

~~6) извршени радови, односно материјал, опрема и инсталације који се уграђују одговарају закону и прописаним стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета;~~

Образложење: тачке 4а и 6 су обавезе стручног надзора - надзорног органа

7) је извођач радова предузео мере за безбедност објекта, суседних објеката, саобраћаја, околине и заштиту животне средине;

8) на објекту који се гради или је изграђен постоје недостаци који угрожавају безбедност његовог коришћења и околине;

8а) је извођач радова пријавио завршетак изградње темеља и објекта у конструктивном смислу и да ли је те радове извео у складу са **грађевинском дозволом и пројектном документацијом**. ~~издатим локацијским условима;~~

9) извођач радова води грађевински дневник, грађевинску књигу и обезбеђује књигу инспекције на прописани начин;

10) се у току грађења и коришћења објекта врше прописана осматрања и одржавања објекта;

11) је технички преглед извршен у складу са законом и прописима донетим на основу закона;

12) је за објекат који се користи издата употребна дозвола;

13) се објекат користи за намену за коју је издата грађевинска, односно употребна дозвола;

14) обавља и друге послове утврђене законом или прописом донетим на основу закона.

Грађевински инспектор је овлашћен да врши надзор над коришћењем објеката и да предузима мере ако утврди да се коришћењем објекта доводе у опасност живот и здравље људи, безбедност околине, угрожава животна средина и ако се ненаменским коришћењем утиче на стабилност и сигурност објекта.

У вршењу инспекцијског надзора грађевински инспектор је дужан да обавезно изврши два инспекцијска надзора и то приликом добијања обавештења од надлежног органа о пријави темеља и по завршетку објекта у конструктивном смислу.

У вршењу инспекцијског надзора, грађевински инспектор је овлашћен да уђе на градилиште и објекте у изградњи, да тражи исправе у циљу идентификације лица, да узима изјаве од одговорних лица, фотографише или сачини видео снимак градилишта или објекта, као и да предузима друге радње везане за инспекцијски надзор, у циљу утврђивања чињеничног стања.

У вршењу инспекцијског надзора грађевински инспектор је овлашћен да уђе без одлуке суда и без претходне најаве на градилиште и у посебни физички део зграде у којем се изводе радови за које је по овом закону предвиђен инспекцијски надзор, када постоје разлози за неодложно поступање или оправдана бојазан да би обавештење умањило остварење циља инспекцијског надзора или када то налаже заштита јавног интереса, односно отклањање опасности по живот или здравље људи, имовину, права и интересе запослених и других радно ангажованих лица, привреду, животну средину, биљни или животињски свет, комунални ред или безбедност, као и када постоји основана сумња да се извођењем радова врши кривично дело бесправне градње, с тим што се разлози за изостављање обавештења наводе у налогу за инспекцијски надзор.

Грађевински инспектор је дужан да пружа стручну помоћ у вршењу поверених послова у области инспекцијског надзора и да даје стручна објашњења, да предузима превентивне мере, укључујући да обавештава субјекта инспекцијског надзора у вези са обавезама из прописа, указује субјекту инспекцијског надзора на могуће забрањене, односно штетне последице његовог понашања, опомене субјекта инспекцијског надзора на потребу отклањања узрока незаконитости које могу настати у будућности, као и да непосредно учествује у вршењу инспекцијског надзора кад је то неопходно.

5. Овлашћења грађевинског инспектора

Члан 176

У вршењу инспекцијског надзора грађевински инспектор је овлашћен да:

1) нареди решењем обуставу радова и уклањање објекта или његовог дела, ако се објекат гради или је његово грађење завршено без грађевинске дозволе, ~~односно ако се објекат гради супротно локацијским условима, односно грађевинској дозволи~~, односно потврди о пријави радова;

Образложење: Локацијски услови су акт на основу којег се издаје грађевинска дозвола па самим исходавањем грађевинске дозволе врши се имплементација истих.

Контрола усклађености изграђеног објекта и локацијских услова је задоцнела радња, нарочито ако се објекат гради, или је изграђен, у складу са грађевинском дозволом и пројектном документацијом.

У тачки 2. Истог члана је предвиђено поступање грађевинског инспектора у случају да се објекат не гради према издатој грађевинској дозволи.

Коришћење формулација „ако се објекат гради супротно грађевинској дозволи“ и „ако се објекат не гради у складу са грађевинском дозволом“ уносе забуну код поступања јер се ради о истој природи бића а предвиђено је различито поступање, тј. ако се објект гради супротно грађевинској дозволи, примењује се тачка 1. а ако се не гради у складу са грађевинском дозволом примењује се тачка 2.

1а) наложи решењем **обуставу радова** и уклањање објекта, односно враћање у првобитно стање, ако се објекат гради **или је његово грађење завршено**, односно **изводе или су изведени** радови без решења из члана 145. овог закона;

2) наложи решењем обуставу радова и одреди рок који не може бити дужи од 30 дана од дана уредног уручења инвеститору - за подношење захтева са уредном документацијом за прибављање, односно измену грађевинске дозволе, ако се објекат не гради према издатој грађевинској дозволи, односно ~~пројекту за извођење~~ **техничкој документацији**, а ако инвеститор **у року од 60 дана** ~~остављеном року~~ не прибави, односно не измени грађевинску дозволу, да наложи решењем уклањање објекта, односно његовог дела;

"2а) наложи решењем обуставу радова и одреди рок који не може бити дужи од 60 дана за прибављање, односно измену решења из члана 145. овог закона, ако се објекат не гради, односно не изводе се радови у складу са решењем из члана 145. овог закона и одобреном техничком документацијом, а ако инвеститор у остављеном року не прибави, односно не измени решење из члана 145. овог закона и техничку докуметацију, да наложи решењем уклањање објекта, односно његовог дела;"

„2б) наложи решењем обуставу радова, ако извођач радова није пријавио завршетак изградње темеља и/или објекта у конструктивном смислу;“

3) наложи решењем обуставу радова, ако инвеститор није закључио уговор о грађењу, односно није извршио пријаву радова, у складу са овим законом;

4) наложи решењем обуставу радова и одреди рок који не може бити дужи од 30 дана за прибављање грађевинске дозволе, ако утврди да је за радове који се изводе на основу решења из члана 145. овог закона потребно прибавити грађевинску дозволу, а ако инвеститор у остављеном року не прибави грађевинску дозволу, да наложи решењем уклањање објекта, односно његовог дела;

5) наложи решењем обуставу радова и одреди рок који не може бити дужи од 30 дана за прибављање, односно измену грађевинске дозволе **"односно решења из члана 145. овог закона"**, ако изграђени темељи нису усклађени са, грађевинском дозволом и пројектом за извођење **"односно са техничком документацијом"** а ако инвеститор у остављеном року не прибави грађевинску дозволу, да наложи решењем уклањање изграђених темеља и враћање терена у првобитно стање;

6) наложи решењем уклањање објекта, односно његовог дела ако је настављено грађење, односно извођење радова и после доношења решења о обустави радова;

7) наложи решењем уклањање привременог објекта из члана 147. овог закона протеком прописаног рока;

8) наложи решењем инвеститору, односно власнику објекта забрану даљег уклањања објекта, односно његовог дела, ако се објекат или његов део уклања без решења о дозволи уклањања објекта, односно његовог дела;

9) наложи решењем обуставу радова, ако инвеститор није решењем одредио стручни надзор, у складу са овим законом;

Решење о уклањању објекта, односно његовог дела односи се и на делове објекта који нису описани у решењу о ~~решењу~~ **уклањању**, а настали су након састављања забележбе и чине једну грађевинску целину.

Када грађевински инспектор утврди да је поступање лица са одговарајућом лиценцом у супротности са прописима, односно правилима струке, дужан је да о томе обавести надлежни орган и организацију која је издала лиценцу ради утврђивања одговорности.

Када грађевински инспектор утврди да извођач радова, односно одговорни извођач радова изводи радове без издате грађевинске дозволе, односно гради објекат супротно издатој грађевинској дозволи и техничкој документацији, на основу које је грађевинска дозвола издата, подноси кривичну пријаву и покреће поступак за одузимање лиценце против одговорног извођача, односно подноси пријаву за привредни преступ против извођача радова.

Образложење: Кривични законик не предвиђа да је одступање кривично дело

Грађевински инспектор подноси **кривичну пријаву** и иницира поступак одузимања лиценце главном пројектанту, односно одговорном пројектанту који је потписао технички документ или је потврдио тај документ, ако у поступку надзора утврди да тај документ није у складу са овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона.

Надлежни орган и организација из става 3. овог члана дужни су да подносиоца обавештења обавесте о предузетим мерама у року од 30 дана од подношења обавештења, као и да му доставе примерак одлуке донете у поступку по пријави, ради информисања.

У регистар обједињене процедуре евидентирају се: обавештење из става 3. овог члана, пријава из става 4. овог члана и коначна одлука из става 5. овог члана.

~~Грађевински инспектор је дужан да одмах, а најкасније у року од три дана, по сазнању или пријави, изврши инспекцијски надзор над пријављеним објектом и сачини записник. По сачињеном записнику инспектор је дужан да одлучи у року од пет радних дана.~~

Образложење: Потребно је ускладити са Законом о инспекцијском надзору чл. 15, 16, 17 и чл. 35, 36

Prikupljanje podataka od značaja za vršenje inspeksijskog nadzora nad određenim subjektom nadzora

Član 15

Pre početka inspeksijskog nadzora, inspektor prikuplja podatke o prethodnim inspeksijskim nadzorima nad nadziranim subjektom i druge podatke od značaja za predstojeći nadzor, putem informacionog sistema i drugih baza podataka, kao i putem neposrednog saznanja i informisanja i na drugi odgovarajući način.

Inspektor pribavlja po službenoj dužnosti javne isprave i podatke iz evidencija, odnosno registara koje vode nadležni državni organi, organi autonomne pokrajine i organi jedinica lokalne samouprave i drugi imaoци javnih ovlašćenja, koji su neophodni za inspeksijski nadzor. Ovi organi i drugi imaoци javnih ovlašćenja su dužni da inspekciji blagovremeno dostave ove javne isprave i podatke.

Nalog za inspeksijski nadzor

Član 16

Rukovodilac inspekcije ili lice koje on ovlasti izdaje pisani nalog za inspekcijski nadzor.

Nalog za inspekcijski nadzor sadrži: podatke o inspekciji; podatke o inspektoru ili inspektorima koji vrše inspekcijski nadzor sa brojevima službenih legitimacija; podatke o nadziranom subjektu ili subjektima ako su poznati, a ako ti podaci nisu poznati, odnosno ako nije moguće utvrditi nadzirane subjekte ili je njihov broj prevelik - odgovarajuće poznate informacije od značaja za određenje subjekta, odnosno subjekata kod kojih će se vršiti nadzor (npr.: vrsta delatnosti ili aktivnosti, teritorijalno područje, lokacija objekta, vrsta robe ili proizvoda, odnosno usluga itd.); pravni osnov inspekcijskog nadzora; navođenje i kratko objašnjenje vrste i oblika inspekcijskog nadzora; procenjeni rizik; precizan i jasan opis predmeta inspekcijskog nadzora; planirano trajanje inspekcijskog nadzora (dan početka i okončanja nadzora); razloge za izostavljanje obaveštenja, ako postoje; broj, vreme i mesto izdavanja; potpis izdavaoca naloga; pečat, kada je to potrebno prema obeležjima predmeta inspekcijskog nadzora.

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor je vezan sadržinom naloga, odnosno utvrđenim predmetom inspekcijskog nadzora, osim ako se inspekcijski nadzor vrši nad neregistrovanim subjektom - kada se inspekcijski nadzor vrši i bez naloga i u granicama predmeta koje inspektor utvrđuje tokom trajanja inspekcijskog nadzora.

Ako u toku vršenja inspekcijskog nadzora inspektor otkrije nezakonitost koja je izvan granica nalogom utvrđenog predmeta inspekcijskog nadzora, ali je u bliskoj vezi sa tim predmetom, inspektor pribavlja dopunu tog naloga za inspekcijski nadzor (dopunski nalog), nakon čega nastavlja postupak. U zahtevu za izdavanje dopunskog naloga inspektor obrazlaže blisku vezu sa predmetom nadzora i potrebu izdavanja dopunskog naloga. Pre traženja dopunskog naloga inspektor vrši obezbeđenje dokaza ako postoji opravdana bojazan da se neki dokaz neće moći docnije izvesti ili da će njegovo izvođenje biti otežano. O obezbeđenju dokaza po službenoj dužnosti donosi se zaključak.

Dopunski nalog iz stava 4. ovog člana nije potreban kada je neophodno da se preduzmu hitne mere radi sprečavanja ili otklanjanja neposredne opasnosti po život ili zdravlje ljudi, životnu sredinu ili biljni ili životinjski svet, što se posebno obrazlaže u zapisniku o inspekcijskom nadzoru.

Nalog za inspekcijski nadzor može da se dopuni i kada je neophodno povećati broj inspektora koji vrše nadzor i produžiti trajanje nadzora.

Ako u toku vršenja inspekcijskog nadzora inspektor otkrije nezakonitost koja je izvan granica nalogom utvrđenog predmeta inspekcijskog nadzora, a nije u bliskoj vezi sa tim predmetom, pri čemu su ispunjeni uslovi za vanredan inspekcijski nadzor u skladu sa članom 6. stav 4. ovog zakona, inspektor za vršenje tog nadzora koji je izvan granica utvrđenog predmeta pribavlja zaseban nalog za vanredan inspekcijski nadzor. U zahtevu za izdavanje zasebnog naloga inspektor obrazlaže potrebu izdavanja tog naloga. Pre traženja zasebnog naloga inspektor vrši obezbeđenje dokaza ako postoji opravdana bojazan da se neki dokaz neće moći docnije izvesti ili da će njegovo izvođenje biti otežano. O obezbeđenju dokaza po službenoj dužnosti donosi se zaključak.

Nalog se izdaje za redovan, vanredan, mešoviti i dopunski inspekcijski nadzor, s tim da je vanredan, mešoviti i dopunski inspekcijski nadzor moguć i bez naloga za inspekcijski nadzor, odnosno bez dopunskog ili zasebnog naloga iz st. 4. i 7. ovog člana, kada to zahtevaju razlozi sprečavanja ili otklanjanja neposredne opasnosti po život ili zdravlje ljudi, životnu sredinu ili biljni ili životinjski svet, što se obrazlaže u zapisniku o inspekcijskom nadzoru.

Za kontrolni inspekcijski nadzor ne izdaje se nalog.

Za inspekcijski nadzor na državnoj granici, nalog nije neophodan.

Obaveštenje o predstojećem inspekcijskom nadzoru

Član 17

Inspektor u pisanom obliku obaveštava nadziranog subjekta o predstojećem inspekcijskom nadzoru, najkasnije tri dana pre početka nadzora. Obaveštavanje se vrši elektronskim putem, a može se učiniti i u papirnom obliku.

Obaveštenje sadrži i podatke o internet stranici na kojoj je dostupna kontrolna lista.

Ako nije u mogućnosti da izvrši terenski inspekcijski nadzor u vreme određeno u obaveštenju, inspektor o tome blagovremeno na podesan način obaveštava nadziranog subjekta.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, inspekcijski nadzor može da počne bez obaveštavanja nadziranog subjekta o predstojećem nadzoru kada postoje razlozi za neodložno postupanje ili opravdana bojazan da bi obaveštenje umanjilo ostvarenje cilja inspekcijskog nadzora ili kada to nalaže zaštita javnog interesa, odnosno otklanjanje opasnosti po život ili zdravlje ljudi, imovinu, prava i interese zaposlenih i drugih radno angažovanih lica ili potrošača, privredu, životnu sredinu, biljni ili životinjski svet, komunalni red ili bezbednost, saglasno delokrugu inspekcije, kao i ako postoji opasnost da će nadzirani subjekat ili treće lice sakriti, uništiti, prepraviti, oštetiti ili delimično ili potpuno učiniti neupotrebljivom ispravu, odnosno druge predmete koji mogu poslužiti kao dokaz u postupku inspekcijskog nadzora, odnosno u postupku koji se vodi pred sudom ili drugim organom, s tim što se razlozi za izostavljanje

obaveštenja navode u nalogu za inspeksijski nadzor, uz navođenje poznatih i verovatnih činjenica, koje u konkretnom slučaju potkrepljuju te razloge.

Kada nalog za inspeksijski nadzor nije izdat, razlozi za izostavljanje obaveštenja unose se u zapisnik.

Za inspeksijski nadzor na državnoj granici, obaveštenje nije neophodno.

Zapisnik o inspeksijskom nadzoru

Član 35

Inspektor sačinjava zapisnik o inspeksijskom nadzoru.

U zapisnik se unose: podaci iz naloga za inspeksijski nadzor ako je izdat; vreme i mesto inspeksijskog nadzora, a naročito navođenje osnova i obrazloženje razloga koji su usloveli da se inspeksijski nadzor vrši van radnog vremena nadziranog subjekta u smislu člana 19. stav 2. ovog zakona; opis preduzetih radnji i popis preuzetih dokumenata; podaci o broju uzetih uzoraka i predlozima koje u vezi sa uzimanjem uzoraka daje ovlašćeno lice nadziranog subjekta; izjave koje su date; opis drugih izvedenih dokaza; zahtevi za izuzeće koji su podneti; utvrđeno činjenično stanje; konstatacija zakonitog poslovanja i postupanja nadziranog subjekta; opis otkrivenih nezakonitosti, sa navođenjem dokaza na osnovu kojeg je određena činjenica utvrđena i pravnog osnova za utvrđivanje nezakonitosti; mere koje se izriču sa navođenjem pravnog osnova na kome su zasnovane i rokom za postupanje po njima; odgovarajuća obrazloženja; obaveza nadziranog subjekta da obaveštava inspektora o postupanju po merama i rok za to obaveštavanje; podaci o podnetim krivičnim prijavama, prijavama za privredni prestup i zahtevima za pokretanje prekršajnog postupka, ako su podnete, odnosno izdatim prekršajnim nalogima, ako su izdati, odnosno, u skladu sa članom 42. stav 3. ovog zakona, nepodnošenje zahteva za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno neizdavanje prekršajnog naloga; podaci o drugim merama i radnjama na koje je inspektor ovlašćen, ako su preduzete; rok za davanje primedaba na zapisnik; navođenje da je zapisnik sa ili bez primedaba pročitao licu koje prisustvuje nadzoru; drugi podaci i navodi od značaja za inspeksijski nadzor.

Kontrolna lista i analiza odgovarajuće stručne institucije, odnosno akreditovanog tela čine sastavni deo zapisnika.

Ovlašćeno lice nadziranog subjekta može da odbije da primi zapisnik, što inspektor konstatuje u pisanom obliku i u zapisniku navodi razloge zbog kojih je prijem zapisnika odbijen.

Zapisnik se dostavlja nadziranom subjektu u roku od osam dana od završetka inspeksijskog nadzora.

Opšti obrazac zapisnika o inspeksijskom nadzoru propisuje ministar nadležan za poslove državne uprave.

Opšti obrazac zapisnika o inspeksijskom nadzoru za inspeksijski nadzor iz izvorne nadležnosti autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave propisuje nadležni organ autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave.

Primedbe na zapisnik

Član 36

Nadzirani subjekat ima pravo da u pisanom obliku stavi primedbe na zapisnik o inspeksijskom nadzoru, u roku od pet radnih dana od njegovog prijema.

Inspektor ocenjuje primedbe, sve zajedno i svaku zasebno, i u međusobnoj vezi.

Inspektor može posle toga da izvrši dopunski inspeksijski nadzor, da bi utvrdio činjenice na koje se primedbe odnose.

Ako su u primedbama na zapisnik iznete nove činjenice i novi dokazi, zbog kojih treba izmeniti činjenično stanje koje je utvrđeno u zapisniku ili drukčije pravne i druge ocene, inspektor o tome sastavlja dopunu zapisnika, na koju se ne može staviti primedba.

Postupajući po primedbama na zapisnik, inspektor može da izmeni predloženu ili naloženu, odnosno izrečenu meru ili da odustane od nje.

Члан 178.

Ако грађевински инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди да:

1) привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник, односно лице коме је поверено вршење стручног надзора над грађењем објекта, односно извођењем радова не испуњава прописане услове, забраниће решењем даље извођење радова до испуњења услова;

2) на објекту који се гради или који је изграђен постоје недостаци који представљају непосредну опасност по стабилност, односно безбедност објекта и његове околине и живот и здравље људи, забраниће решењем коришћење објекта или његовог дела док се не отклоне утврђени недостаци;

примедба: објекат који се гради се не користи, па је беспредметно налагати забрану коришћења објекта који се гради или пак његовог дела.

3) се објекат за који је издата грађевинска дозвола користи без употребне дозволе, наредиће инвеститору прибављање употребне дозволе у року који не може бити краћи од 30 ни дужи од 90 дана, а ако је инвеститор не прибави у утврђеном року донеће решење о забрани коришћења објекта;

4) се објекат за који је издата грађевинска и употребна дозвола користи за намену која није утврђена решењем којим је одобрено извођење радова, грађевинском односно употребном* дозволом, наложиће прибављање грађевинске дозволе, односно решења из члана 145. овог закона у року од 30 дана, а ако инвеститор не прибави грађевинску дозволу, односно решење из члана 145. овог закона у остављеном року, донеће решење о забрани коришћења објекта;

5) се коришћењем објекта доводи у опасност живот и здравље људи, безбедност суседних објеката, безбедност околине или угрожава животна средина, наложиће извођење потребних радова, односно забранити коришћење објекта, односно дела објекта;

Потребно је прецизирати које радове инспектор може наложити, с обзиром на став другог степена да то могу бити само радови на ограђивању, подупирању, уклањању делова који висе или прете падом и сл.

б) објекат за који је издата грађевинска дозвола, који није завршен у року садржаном у пријави почетка грађења објекта, односно извођења радова, наредиће решењем инвеститору да у року који не може бити краћи од 30 ни дужи од 90 дана, заврши грађење објекта, односно извођење радова, а ако инвеститор не заврши објекат у остављеном року, поднеће пријаву за учињени прекршај, односно привредни преступ.

члан 181.

Кад грађевински инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди да се објекат гради, односно изводе припремни радови без или супротно ~~локацијским условима, односно~~ грађевинској дозволи и техничкој документацији на основу које је грађевинска дозвола издата, као и потврди о пријави радова, ~~пored мера прописаних овим законом,~~ наредиће решењем без одлагања и затварање градилишта.

Образложење: Овај члан треба употпунити-дефинисати на које се све објекте и врсте радова односи (везано и за радове из члана 145. ЗПИ). Такође, део "пored мера прописаних овим законом", у правној пракси се тумачи и као неопходност да се прво мора донети решење о уклањању, па тек онда решење о затварању градилишта, што је у пракси нелогично и неефикасно.

Проблем се може отклонити брисањем дела "пored мера прописаних овим законом" (не би се искључила обавеза предузимања других мера из осталих одредби закона), или преформулисањем члана тако да се елиминише наведена недоумица.

Члан 182

Кад грађевински инспектор, у вршењу инспекцијског надзора, утврди да је инвеститор непознат, решење **о уклањању односно враћању у првобитно стање и решење** о дозволи извршења доставља се прибијањем на огласну таблу надлежног органа и прибијањем на објекат који се гради, односно

употребљава, што се констатује забелешком инспектора о времену и месту доставе на решењу, односно ~~закључку~~ решењу о дозволи извршења.

Забелешка из става 1. овог члана садржи све релевантне податке о дану, месту и врсти објекта као и о имену инвеститора или извођача радова уколико је оно познато, а уколико није поступак ће се водити против непознатог лица. Накнадним идентификовањем инвеститора или извођача радова или променом инвеститора или извођача радова, поступак из става 1. овог члана се не прекида нити се продужавају рокови одређени у том поступку.

Решење из става 1. овог члана сматра се уредно достављеним даном прибијања на огласну таблу надлежног органа и прибијањем на објекат који се гради, односно употребљава.

Образложење: Поред потребног усаглашавања са одредбама новог ЗУП-а (доноси се решење о извршењу а не закључак), овде постоји очигледна контрадикторност: у ставу 1 се спомиње само инвеститор који је непознат, а затим се у ставу 2- који се позива на став 1., истовремено наводе и ситуације са познатим и непознатим именом инвеститора

Изменама ове тачке закона у претходним верзијама измена и допуна закона, дошло се до ситуације да се на бесправни објекат може прибијати само решење о дозволи извршења а не и решење о уклањању објекта и то само за непознате инвеститоре.

Такође, непотребно је да се у забелешци наводе "место и врста објекта, име инвеститора..." када све то пише у диспозитиву и образложењу решења (а на решењу углавном нема ни места да се све то поново пише руком). Довољно је уписати дан и време прибијања решења, са потписом лица које је извршило прибијање.

Није ретка ситуација да је инвеститор познат (значи да се не може извршити уредна достава прибијањем решења на објекат и огласну таблу - ако се као меродаван прихвати став 1. овог члана), али је недоступан или избегава пријем позива за странку или другог писмена (нпр. живи на адреси ван места изградње, а изградња је на парцели са ванкњижним власништвом у заштићеном добру и сл.), инспектор у формално-правном смислу не "омогући странки да учествује у поступку" (начело ЗУП-а), па евентуално донето решење буде поништено. Проблем се може отклонити бољим прецизирањем одредбе-да се акти могу прибијати на објекат и огласну таблу (или још боље-само на објекат), у свакој ситуацији у којој се ради о поступању према нерегистрованом субјекту (у ширем смислу значења појма), или прописати посебан поступак само за заштићена природна и културна добра и др.

XV КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 202.

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ привредно друштво или друго правно лице, које је инвеститор, ако:

1) израду техничке документације повери привредном друштву, односно другом правном лицу која не испуњава прописане услове (члан 126);

2) контролу техничке документације повери привредном друштву, односно другом правном лицу које не испуњава прописане услове (члан 129);

2а) ако у прописаном року не поднесе захтев за измену решења о грађевинској дозволи (члан 141);

3) не обезбеди вршење стручног надзора над грађењем објекта **или ако одреди лице које за то не испуњава прописане услове** (члан 153)

4) настави са извођењем радова и после доношења решења о њиховој обустави (члан 176);

5) не заврши грађење објекта, односно извођење радова у остављеном року (члан 178).

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу, које је инвеститор, новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара.

Пријаву за привредни преступ из става 1. овог члана подноси надлежни грађевински инспектор.

*Службени гласник РС, број 83/2018

Захтев за покретање прекршајног поступка из ст. 1. и 2. овог члана подноси надлежни грађевински

Члан 203

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ привредно друштво или друго правно лице које гради објекат, ако :

1) гради објекат без грађевинске дозволе, **односно изводи радове без издатог решења из члана 145. овог закона**, односно изводи радове супротно техничкој документацији на основу које се објекат гради (члан 110);

2) поступа супротно одредбама члана 152. овог закона;

3) настави са грађењем објекта после доношења решења о обустави грађења (члан 176. и 177.).

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу које гради, односно изводи радове, новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара.

Пријава за привредни преступ из става 1. овог члана подноси надлежни грађевински инспектор.

Члан 208

Новчаном казном од 500.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај привредно друштво, односно друга организација, односно друго правно лице које гради објекат, ако:

1) не одреди лице које руководи грађењем објекта, односно извођењем радова или ако одреди лице које за то не испуњава прописане услове (чл. 151. и 152);

1а) уклања објекат или део објекта без решења о дозволи уклањања објекта, или дела објекта (члан 168 и члан 176. став 1 тачка 8)

2) не обавести надлежни орган о завршетку изградње темеља, односно завршетка изградње објекта у конструктивном смислу, **одмах по завршетку њихове изградње, односно те фазе изградње. (члан 152. став 2);**

3) писмено не упозори инвеститора или лице које врши надзор над применом одредаба овог закона на недостатке у техничкој документацији (члан 152. став 6);

4) не води грађевински дневник и грађевинску књигу или не обезбеди књигу инспекције (члан 152. став 7. тачка 5).

4а) потпише изјаву да није одступљено од пројекта за грађевинску дозволу односно техничке документације која је саставни део грађевинске дозволе , а за објекте из члана 145. овог закона да није одступљено од идејног пројекта а да је на објекту одступљено од исте

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу које гради објекат, новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорни извођач радова ако поступа супротно одредбама члана 152. став 7. овог закона.

Захтев за покретање прекршајног поступка из ст. 1-3. овог члана подноси надлежни грађевински инспектор.

Члан 208а

Новчаном казном од 300.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник који:

1) гради објекат без грађевинске дозволе, **односно изводи радове без издатог решења из члана 145. овог закона**, односно изводи радове супротно техничкој документацији на основу које се објекат гради (члан 110);

1а) уклања објекат или део објекта без решења о дозволи уклањања објекта, или дела објекта (члан 168 и члан 176. став 1 тачка 8)

2) поступа супротно одредбама члана 152. овог закона;

2а) поступа супротно одредбама члана 153. овог закона

3) не обавести надлежни орган о завршетку изградње темеља, односно завршетка изградње објекта у конструктивном смислу **одмах по завршетку њихове изградње, односно те фазе изградње. (члан 152. став 2);**

4) настави са грађењем објекта после доношења решења о обустави грађења (чл. 176. и 177).

4а) настави са коришћењем објекта и после доношења решења о забрани коришћења објекта или дела објекта (чл. 178).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице инвеститор, новчаном казном од 100.000 до 150.000 динара.

Захтев за покретање прекршајног поступка из ст. 1. и 2. овог члана подноси надлежни грађевински инспектор.

Драгоман Пауновић,

председник Мреже инспектора Србије